

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού (1^η Ιουλίου)

Η συκοφαντία

Τους εκ Ρώμης καταγόμενους Αγίους Αναργύρους Κοσμά και Δαμιανό, εορτάζει και τιμά σήμερα, αδελφοί μου, η Αγία μας Εκκλησία. Οι Άγιοι Ανάργυροι Κοσμάς και Δαμιανός, οι οποίοι έζησαν την εποχή πού αυτοκράτορας των Ρωμαίων ήταν ο Κάρινος, ήταν γιατροί στο επάγγελμα και παρείχαν ιάσεις σε όλους όσοι είχαν ανάγκη. Αμοιβή τους δεν ήταν τα χρήματα, αλλά η οικειοθελής πίστη των θεραπευθέντων ανθρώπων στον Χριστό. Κάποιοι, όμως, καλοθελητές συκοφάντησαν τους Αγίους στον αυτοκράτορα, λέγοντας ότι τις θεραπείες και τα θαύματα πού επιτελούσαν τα έκαναν χρησιμοποιώντας μαγικές τέχνες. Πληροφορούμενοι την διαβολή οι Άγιοι Ανάργυροι προσήλθαν μόνοι τους ενώπιον του αυτοκράτορα, ο οποίος προσπάθησε να τους μεταπείσει να αρνηθούν τον Χριστό. Εκείνοι, όμως, όχι μόνο δεν αρνήθηκαν την πίστη τους, αλλά κατάφεραν να μεταπείσουν και να αλλάξουν και τον ίδιο τον Κάρινο, τον οποίο, με θαυματουργικό τρόπο, θεράπευσαν. Συγκεκριμένα, όταν ο Κάρινος ανέκρινε τούς Αγίους, μετατοπίστηκε η θέση του προσώπου του και στράφηκε προς την ράχη του. Αμέσως τότε οι Άγιοι τον θεράπευσαν με την προσευχή τους στον Χριστό. Εξαιτίας αυτού του θαύματος, πίστεψαν στον Χριστό όλοι οι μάρτυρες του θαύματος και ο Αυτοκράτορας τούς έστειλε πίσω στους συγγενείς τους με μεγάλες τιμές. Αργότερα, όμως, οι Άγιοι φθονήθηκαν από τον ίδιο τον δάσκαλό τους στην ιατρική επιστήμη, γιατί είχαν αποκτήσει μεγάλη δόξα και φήμη. Ο δάσκαλός τους τούς ανέβασε σε κάποιο όρος για να μαζέψουν δήθεν ιατρικά βότανα και εκεί τούς επιτέθηκε με πέτρες και τούς θανάτωσε.

Είναι εντυπωσιακό το γεγονός της συκοφαντίας των Αγίων Κοσμά και Δαμιανού, από τους ειδωλολάτρες της εποχής τους, προκειμένου να αναστείλουν και καταστρέψουν την θεραπευτική τους δράση, που αποσκοπούσε όχι απλώς στην θεραπεία των σωματικών ασθενειών, αλλά κυρίως στην γνωριμία των ανθρώπων με τον Χριστό, τον μόνο Ιατρό ψυχών και σωμάτων και στην δι' Αυτού σωτηρία. Δεν είναι, όμως, πρωτοφανές. Θυμίζουμε ότι και ο Ίδιος ο Κύριος συκοφαντήθηκε επανειλημμένως από την φαρισαϊκή υποκρισία της εποχής Του: *εν τω άρχοντι των δαιμονίων εκβάλλει τα δαιμόνια*¹· ενώ και πλήθη Αγίων Μαρτύρων σύρονταν στους δημίους τους, με χαλκευμένες κατηγορίες και απίστευτες συκοφαντίες ανθρώπων που ζούσαν στην δαιμονική πλάνη.

¹ Ματθ. 9,34

Δυστυχώς, το φαινόμενο της συκοφαντίας συναντάται ευρύτατα και στην εποχή μας και χαρακτηρίζει ανθρώπους που δε διστάζουν να χρησιμοποιήσουν κάθε μέσο για να επικρατήσουν, κάθε άνομο τρόπο για να βλάψουν τους αξίους, κάθε ψεύδος για να εξυπηρετήσουν υπόγεια και ιδιοτελή συμφέροντα. Η συκοφαντία είναι η εκδίκηση των άνανδρων. Γι' αυτό και ο πόνος που προκύπτει από την συκοφαντία είναι μαρτυρικός για τον συκοφαντούμενο. Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς ομολογεί ότι «δεν υπάρχει πόνος βαρύτερος και δεν υπάρχει πληγή περισσότερο θανάσιμη από τη συκοφαντία»². Την ίδια, όμως, στιγμή και η πνευματική ωφέλεια για τον αδικώς συκοφαντούμενο είναι μεγάλη. Γιατί, όπως διδάσκει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, «αυτός που μάς συκοφαντεί μάς προξενεί μεγάλο μισθό. Γιατί ο Κύριος είπε *χαίρετε και αγαλλιόσθε, όταν είπωσι πάν πονηρόν ρήμα καθ' υμών...*»³

Πολλές φορές και μεταξύ των Χριστιανών παρατηρούνται φαινόμενα συκοφαντίας, προερχόμενα, ίσως, από υπερβάλλοντα ζήλο, σίγουρα, όμως, από ξεστρατισμένη ευσέβεια, που έχασε τα πνευματικά χαρακτηριστικά της και εκτραχύνθηκε σε άδικη και απάνθρωπη κρίση, στηριζόμενη, συνήθως, στα φαινόμενα, τα οποία συχνά απατούν. Ένα τέτοιο περιστατικό πνευματικής πλάνης, που εξέθεσε τον συκοφάντη, διασώζεται στην Ασκητική Γραμματεία της Εκκλησίας μας, η οποία διδάσκει ότι «κι αν ακόμη ψηλαφήσετε κάτι με τα χέρια σας, μη το θεωρήσετε βέβαιο. Διότι ένας αδελφός γελοιοποιήθηκε σε τέτοια περίπτωση. Αυτός είχε πονηρές υποψίες εναντίον του αδελφού του. Και μια μέρα, που τον είδε τάχα να αμαρτάνει με μία γυναίκα, τaráχθηκε και πολεμήθηκε φοβερά από κακούς λογισμούς. Πλησίασε, λοιπόν και τους σκούνησε με το πόδι του, λέγοντας: πάψτε πια, ως πότε; Και να! Τότε διεπίστωσε πως ήταν δύο δεμάτια σάρι, το ένα πάνω στο άλλο! Γι' αυτό σάς λέγω: ακόμα κι αν ψηλαφήσετε με τα χέρια σας, μη βιαστείτε να κατηγορήσετε»⁴

Αν ψάξουμε λίγο μέσα μας, αγαπητοί μου, ίσως να διαπιστώσουμε ότι κι εμείς έχουμε υποκύψει τον πειρασμό της συκοφαντίας των αδελφών μας. Αν, μάλιστα, η συκοφαντία, γενικώς, συνιστά μέγα αμάρτημα ενώπιον του Θεού, η συκοφαντία των κληρικών, ειδικότερα, συνιστά τραγική εκτροπή, καθότι οι κληρικοί έχουν αναλάβει το βαρύτερο έργο της διαποίμανσης του λαού, πολεμούμενοι διαρκώς από τον μισόκαλο διάβολο και τα όργανά του. Εκείνος που διακρίνεται από αυτογνωσία και ταπείνωση κοιτά τις δικές του ελλείψεις και δεν ασχολείται με τους άλλους. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

² Ε.Π.Ε. 2, 220

³ Ε.Π.Ε. 17, 38-40

⁴ Μ. Ευεργετινός. Ιερομ. Γρηγορίου, «Τα πάθος της κατακρίσεως», σελ. 21